

KURJER WARSZAWSKI.

D. 24. Maja. — Rok 1844.
Piątek.

№ 138.

Jutro, Ś. Magdalena de Pazys.
Wilja.

N. CESARZ i KRÓL Jmć, 22go Lutego r. b. podpisał *Ustawę dla Szkoły sztuk pięknych w Warszawie*. To ustanowienie ma na celu podać sposobność młodzieży Królestwa Polskiego kształcenia się w *rysunkach, malarstwie, rzeźbiarstwie i architekturze*. Szkoła sztuk pięknych ustanowioną zostaje przy Gimnazjum *Realnem* w Warszawie, w miejsce Oddziału malarstwa, i znajdując się będzie pod zwierzchnością Dyrektora tegoż Gimnazjum, stosownie do ogólnych przepisów Ustawy Instytutów naukowych Okręgu Warszawskiego. (Cała ta Ustawa jest w Gaz: Rząd:). — W drukarni dawniej P. *Baryckiego*, a teraz T. *Wyszomirskiego* przy ulicy Senatorskiej i Żabiej Nro 955, nabyć można *Książeczek do Nabożeństwa*, do Pana JEZUSA Farskiego, i Nowenna do MATKI BOSKIEJ Niepokalanie Poczętej. Można także nabyć wszelkich druków tabelarycznych na Warszawę i Prowincję, i rozmaitych Etykiet. — Wczoraj w Red: Kurjera złożono od L. zł. 2 dla starców i kalek w Górze Kalwarji, na intencją F. S. — Księgarnia G. *Senewalda*, odebrała nowości ze Lwowa: *Tygodnik rolniczy i przemysłowy T. W. Kochańskiego* na r. 1842 i 1843, zł. 90. *Farmazon*, przez Autora Powieści *Jadama*, dwa tomy, zł. 5. *Genowefa*, historia dla *matek i dzieci*, przez K. *Szmida*, zł. 3. *Krzyżyk drewniany*, przez tegoż Autora, zł. 1 gr. 15. Nauka języka polskiego z zasad *Szreniawy*, Poszyt Iszy zł. 3 gr. 15. *Album na korzyść pogorzalców*, wydane przez *Józefa Dusina Borkowskiego*. — Mieszkańcy sąsiedni *Banku* i zaludniający przez dzień cały przystępy tej Instytucji, oraz przechodzący i przejeżdżający obok, mają nową dogodność. Do zegaru zdobiącego ten gmach, dodany został werk dzwoniący, urządzony nowym zupełnie a dotychczas w kraju tutejszym nieużywanym sposobem. W werkach zwyczajnych młot dzwoni w dzwon metalowy prużny; w urządzonej w Banku, miejsce dzwona zastępuje sztaba stalowa, w środku grubsza, na końcach zwężona, w podkowę przedłużoną zagięta. Wynalazek to *amerykański*, gdzie

najpierwej użycie dzwonu w zegarach zastąpiono tryangulem stalowym. Sztaba dzwoniąca wyta do zegaru Bankowego, waży 100 funtów, zawieszona jest po prawej stronie zegaru, tak, że ią z ulicy widać. Pochodzi ona z sławnej fabryki stali kutej i lanej P. *Krupp* w *Essen* (w Prussach). Werk zaś poruszający, zrobiony został w warsztatach Mechanicznych Banku Polskiego. (Pierwszy ten odgłos usłyszeliśmy wczoraj). — *Kochanek oziębły*, *Romans obyczajowy K. P. de Kok*, tłumaczony na język polski, wkrótce opuści prasę. — Uwiadamiam Szanowną Publiczność, że stosownie do życzenia wielu Osób, wypiekać będę na Zielone Świątki, *Baby* w wszelkiem przyprawami i na różne ceny; za których dobroć zaręczam. *B. Bauer*, Piekarz Nadworny J. C. K. M. — Ciągnięcie 5tej Klasy 63ej Loterii Klasykcyjnej, rozpoczętę zostanie w d. 23 Maja (4 Czerw:) r. b. — Nieodbędnie dla każdego podróżującego potrzebną książką jest dzieło *Reicharda* pod tytułem: *Le Voyageur en Allemagne et en Suisse, à Amsterdam, à Bruxelles, à Copenhague, à Londres, à Milan, à Paris, à St Petersburg, à Pesth, à Stockholm, à Venise et à Varsovie*. Dzieło to oprócz wszystkich potrzebnych dla podróżujących wiadomości o powyższych krajach i miastach, zawiera obszernie opisanie wszystkich wód mineralnych, gór ciekawszych do odwiedzenia, żeglugi na *Dunaju* i *Renie*, dotąd exystujących kolei żelaznych, i t. d., oraz mapę podróżną starannie kolorowaną, na której wskazane są koleje żelazne. 12te wydanie, przejrane, poprawione i uzupełnione przez F. A. *Herbiga*, wyszło przed kilką tygodniami w Berlinie i już jest do nabycia w Księgarni A. E. *Gliksberga* przy ulicy Miodowej pod filarami po zł. 24. Exystują także exemplarze tegoż dzieła w języku niemieckim po tej samej cenie. — *Skład Główny Wód Mineralnych Naturalnych ustanowiony dla Królestwa Pols: w Handlu M. B. Gordon przy ulicy Długiej*, pośpiesza zawiadomić W W. Doktorów i Szan: Publiczność, że dziś otrzymał transport Wód Czeskich, miano-

wicie: Marjenbadzką Krejtzbrun w bańkach dużych i małych i w butelkach hyalitowych, oraz Pilnauką, Ferdinandsbrun, Sajdschitzką, Bilińską i inne; i skoteż Sol Karlsbadzką w pudełkach 1/2 funtowych. — Wczoraj o 4tej z południa wśród grzmotu, lunął deszcz gwałtowny z gradem; w kilka sekund już ryszutki były przepiętione. Dziś Barometr jeszcze nie wzniósł się ku pogodzie, co może przy jutrzejszej Kwadrze nastąpi dla pocieszenia przagnących używać przyjemności Biełańskich. — Wczorajsze w Wielkim Teatrze przedstawienie pięknej Opery *Norma*, pomnożyło zadowolenie słuchaczy. JPani *Rywacka* śpiewem i grą istotnie, sprawiedliwie, zasłużyła na ciągle oklaski i takimi ją Publiczność okrywała; była przywołaną po sławnej Arji w pierwszym akcie, tudzież po tymże akcie, a w drugim po duecie i po ukończeniu; przywołani oraz JPani *Willa Bassi* 2-kroć i JP. *Montrezor*. — Wkrótce daną będzie nowa Komedja *Okoliczności*.

Anglja. — Na posiedzeniu izby niższej 13go b. m. ministerstwo odniosło zwycięstwo; wniosek Lorda *Ashley* o fabrykach został większością głosów 138 odrzucony. — W miejsce Admirala *Sejmur* obejmującego dowództwo na *Oceanie* południ., Admirala *Bowles* dowodzący przy brzegach *Irlandji* zostaje powołany do kolegium admiralicji. — Wiele gazet angielskich pogłoskę że *Okonel*, Wdowiec od lat kilku, zaślubi Protestantkę.

Francja. — Baron *Bouquenez* (Barkene) mianowany Posłem rzeczywistym w *Stambule*. — 12go b. m. Król między innymi znakomitemi osobami przyjmował Xcia *Ettingen Wallerstejna* i Xcia *Suzo*. — Biura izby deputowań: oświadczyły się za wnioskiem Panów *Wiwien* i *Berwil*, aby prawo własności literackiej rozciągnięto także na wdowy i sieroty Autorów dzieł dramatycznych. — Komisja roztrząsająca budżet *algierski* oświadczyła się za żądaniem Marszałka *Bugeaud* (Binzo), aby armja algierska była powiększoną o 15,000 ludzi; ale mniej okazało się przychylną planowi Marszałka względem założenia warowu na granicy południowej w bliskości małej pustyni. — Sąd skazał znowu 2ch wydawców dziennika *Świat*, każdego na miesiąc aresztu i

po 3,000 fr. kary pieniężnej za wykroczenie przeciw prawu. — Wiadomości z *Riwe de Gier* są zaspokajające; w kilku kopalniach prace wznowiono. — W izbie Parów Minister marynarki 14go b. m. przedstawił prawa przygotowawcze względem przyszłego wyzwolenia *Murzynów*. — Dwór 15go b. m. miał przenieść się do *Neuilli*, gdzie także Xzoc *Nemours* (Nemur) i *Joinville* (Zucwil) oczekiwać będą swojego rozwiązania. Następnie dwór przenieś się do *S. Klu*. — 12go b. m. Xiążę *Maxymiljan Bawarski* miał pożegnawcze posłuchanie u dworu. — Król 13go b. m. bardzo długo z Xciem *Nemur* bawił na wystawie, i przyrzekł jeszcze kilkakroć ią zwiedzać Tym razem nie przedsięwzięto tyle środków ostrożności. — Dzienniki opozycyjne zapewniają, iż po odroczeniu izb prawodawczych, Król utworzy dla siebie Radę prywatną złożoną z 5ciu Dygnitarzy. — Don *Emanuel Godoy* Xzę *Pokoju* 80-letni ale wyglądający jak 100-letni Starzec, wiadomo że odzyskał teraz swoje skonfiskowane dobra w Hiszpanji, od długiego czasu mieszka jak najskromniej w *Paryżu*. Maiąc lat 18 wstąpił jako prosty Żołnierz do gwardji przybocznej *Karola IVgo*, ale pozyskawszy rychło łaskę Monarchy, prędko postępował w swoim zawodzie i zasłużył nawet siostrzenicę Króla Xzniczkę *Terese Burbon*. O ile zaś był ulubieńcem Króla *Karola* i Królowej *Marji Ludwiki*, o tyle był zienawidzonym przez Następę tronu, który po objęciu rządów wygnął Don *Emanuela Godoy* i skonfiskował jego dobra. Curka *Ferdynanda VIIgo* zdaie się chce naprawić surowość swojego Ojca. — Hrabia *Pontois* (Pałua) otrzymał rozkaz bezwzględnie wyjechać na swoje poselstwo do *Szwajcarii*. — Jedno z pism opozycyjnych zapewnia, iż *Anglja* gotowa jest uznać obsadzenie *Otah-iti* przez Francję, iesli ta odwoła *P. Lagrenee* z poselstwa do *Chin*. Zdaie się, iż znaczny koszt tego poselstwa stanie się przedmiotem nowych zarzutów dla rządu. — Niektóre pisma obwiniają Rząd franc., iż wspiera powstanie w *Hajti*. — Znowu mówią, że Xzę *Bordo* ma starać się o rękę jednej z Xzniczek *Napolitańskich*.

Niemcy. — W *Gdańsku* zawiązało się towarzystwo filantropijne *Israelitów*, mające na celu

wapierać podupadłych Kupców, aby mogli dalej prowadzić swój interes. — Cesarsko Rossyjski Jenerał-maior Alexy Lwow, znany z pięknych swoich kompozycji muzycznych, przybył do Berlina. Na wystawę w temie mieście otworzyć się mającą 15go Sierpnia, przypuszczane będą wyroby państw niemieckich, nawet nie należących do związku celnego. — Przed kilka dniami wiele osób w *Pradze* czeskiej jednocześnie zachorowało w skutek otrucia *arszenikiem*. Znalezione ślady arszeniku w beczce miazgki; nie wiadomo dotychczas czy arszenik dostał się do beczki przez nieostrożność, czy też rozmyślenie; wszystkie osoby, które zachorowały, uratowano. — Cesarz *Austrjacji* ozdobił Hrabiego *Wojnę* b. Posła w Sztokholmie, Krzyżem komandorskim Orderu węgierskiego Sgo Stefana. Tenże Cesarz mianował Xcia Ludwika *Jabłonowskiego* Rzeczywistego Radcę Tajnego i Szambelana, Wielkim Dygnitarzem Królestw połączonych Galicji i Lodomerji. — Korpus Feldmarszałka Hra: *Radckiego* będący we Włoszech, zostanie powiększony o 6,000 ludzi.

Włochy. — Śmiertelność powiększyła się znacznie w państwie *Papieżkiem*.

Rozmaitości. — W *Anglii* teraz pokazywanym jest szpak śpiewający i gadający. Śpiewa wyjątki z oper, a znając po imieniu wszystkich członków rodziny domu w którym wychowany został, woła ciągle: „Uważaj-no *Ryciu* (*Ryszardzie*)! słuchaj ciociu! Panie Janie, pojedź gadać! a nade wszystko *Marysju* dawaj iść!” — Ludzie żyją etagle w zbytkach, zobaczmyż kąd bierze się skromny obiadek, co go zowią gospodarskim. *Ukraina* albo bliższe Gubernaje, dostarczają tuczonych wołów, z których robi się rosół i sztuka-mięsa. Z *Burgundji* albo *Węgier* pochodzą wina. Ryba którą widzisz, wczoraj pływała korytem *Wisły* a niedawno może i z morza przyszła (śledzie, łososie, iesiotry etc.). Skwarne Niebo *Prowancji*, *Nicei* albo *Sardynji*, pomogło dojrzeeniu oliwek, z którego wydobyto oliwę. *Austrja* dostarczyła soli. Korzenie pierwszy swój zapach roztoczyły w *Azji*. Cukier przebiegł do 2000 mil przybywając z *Ameryki*, a wyspa *Jawa* nadeszła kawę. *Mahar*, którym uformiowany stół przy którym gospodarstwo zasiada, obiosany był najprzód

przez murzynaów w *San Domingo*. Łono *Kordelierów*, rozdarte zostało dla wydobycia żen srebra, z których wyrobiono sztucce, a słoniowa kość zdobiąca trzonki nożów lub grabek, pochodzi z rwnin *Nigru*. — *Prawy Francuz*. O zmarłym niedawno paryżkim fabrykancie pilników *Raul* opowiadają następującą anegdotę: *Napoleon*, będąc jeszcze pierwszym Konsulem, odwiedził go raz *inkognito* i rzekł do niego: „Żyjesz *WPan* w kraju gdzie przemysł mało popłaca; czemu nie udasz się raczej do *Anglii*, gdzie podobne zasługi sownie wynagradzane bywają.” „Co, odparł *Raul*, isbyh miał sprzedać *Anglikom* moję tajemnicę! Jakkolwiek ubogi iestem, wolalbyh raczej z głodu umrzeć, niż w ten sposób zyskiwać” Następnego dnia przesłał mu *Napoleon* 50,000 fr. i darował budynek do założenia w nim fabryki. — *Kawiarnia w powietrzu*. W awinjońskim dzienniku *l'Indicateur* czytamy: Na stoletnim modrzewiu na placu *Krillon*, urządzono kawiarnię. Wychodzi się do tego belwederu schodami, które najprzód do małego na iednej z gałęzi znajdującego się mostku prowadzą. Sama kawiarnia iest podłużnym czworobokiem, z poręczami, ławkami, siedmna stołami i miejscem na 50 osób. Cała ta budowa, iak najpiękniej wyciosana i pomalowana, wspiera się na potężnych gałęziach kolosalnego modrzewju — *Pożytek mnemoniki*. Jeden z naszych współpracowników, opowiada dziennik *Węgrzyn*, który pożyczyl komus dzieło o sposobie wzmocnienia pamięci, usiłowałszy przez cały rok naprawiać niem swą osłabioną pamięć, tak ją wydoskonalił, że nie może sobie do dzisiejszego dnia przypomnieć, komu tę książkę wypożyczył.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Żubiński Stan: Hr. z *Młodzianowa*; Dunin Stanisł: Oby: z *Chraszczówki*; Wenda Jan Dz: z *Czerwna*; Siemianowski Maury: Dz: z *Brok*; Bromirski Onafry Oby: z *Starozyb*; Jedlnski Stan: Dz: z *Wólki Tyżyńskiej*; Popiel Wacław Dz: z *Turwa*; Łęcki Jan Dz: z *Starachowic*; Ostaszewski Józef Oby: z *Gałęczyzny*.

DONIESIENIA.

NIERUCHOMOŚĆ w Warsz: pod Nr 2881 przy ulicy *Wróblej* położona, przez biegłych na rs. 1270 k. 15³/₄ oszacowana, sprzedaną będzie w drodze działów przez publiczną licytacją, d. 17 (29) b. m. o godz: 4 z połud, w miejscu posiedzeń Tryb: Cy: Gub: Maz.

Wydz: 3. Warunki licytacji przejrzane być mogą w Biurze Pisarza Tryb: Wydż: 3. lub w zamieszkanu Podowskiego Adwokata sprzedają dyrygującego, w Warszawie pod Nr 536 przy ulicy Kapitulnej.

Podpisany, mam zaszczyt donieść Sz: Publicz.: o nowo otworzonym Składzie KAPELUSZY męzkich iedwabnych i zaiączkowych, wodotrwałych i wszelkich robot Kapelusniczych, przy ulicy Podwał Nr 532, obok Apteki W. Elsnera. J. Zmiiewski.

Dnia 20 b. m. zgubiony DOWÓD Bankowy, na zastaw srebra grzyw 7 lutów 3; za udowodnieniem odebrać można w Kantorze Fabryki Wyrobów Platowanych przy ulicy Królewskiej Nr 1066.

KARETA-KOCZ, bardzo mało używany, lekki, do miasta i do podróży zdalny, z wszelkimi rekwiizytami, jest do sprzedania. Wiadomość w Kantorze Loterji S. Nelkena przy ulicy Senatorskiej w domu dawniej Blanka.

Dwa porządne POKOJE, Kuchnia, Piwnica, są do nającia każdego czasu na Prądze, nad Wisłą. Ktoby sobie życzył nająć przez całe lato dla wygody w bliskości Kapieli wiślanych, niech się zgłosi pod Nr 418, do Handlu Miodu w tymże domu.

Idąc od ulicy Freta, Długą do Krasińskiego Placu, zgubiony został WORECZEK kształtu dzbanuszkowatego, zielony, kordonkowy, z iednem kółkiem stalowem. Łaskawy Znalazca raczy oddać do Drukarni Kurjera, za nagrodą.

Dospzedania w domu Nro 1852 lit: B, ulica Zakroczymska: BRYCZKA wyplatana, na żelaznych osiach, pakowna, z budą, bez pokrycia; 4 KOŁA kareciane, nowe, z mosiężnymi buxami, pięknie i grantownie okute, olejno malwane; CHOMONTY Karakowskie bez mosiadu i Ruskie lekkie, Uzdeczki, Kantary, Uzdziennice używane, i inne rzemieńne do zaprzęgu służące; Siodła nowe i stare, Bloki, Leny, Lewary, i rozmaite narzędzia gospodarskie i Rzemieślnicze. Informacja na dole po lewej stronie od wejścia z ulicy, z rana do 10, po południu do 4tej.

Zi. 20 Nagrody. Dnia 21 b. m. między godziną 10 a 11 z rana, zginęła z domu pod Nru 1258 B, przy ul: Nowy-świat, SUCZKA młoda, z gatunku wyżełków, na sobie i nogach zupełnie biała, mająca na łbie plamy kasztanowate, uszy długie kasztanowate, nad ślupiami i po bokach mordy plamy ciemno żółtawe, ogon cienki mało obrośnięty. Suczka ta będzie mocno poszukiwaną; kto ją zaś odprowadzi do domu wyżej wymienionego do mieszkania Pana A. T., w bramie na prawo, na dole, otrzyma powyższą nagrodę

PIESEK z gatunku szpiców angielski; z czarnymi odmianami, wybiegł z domu Nro 2243 ulica Nalewki, dnia 21 b. m. wieczorem. Ktoby takowego posiadał,

raczy oddać za nagrodą pod Nr powyższy, w bramie na dole.

Z Kantoru Zleceń, ulica Wierzbowa, Nr 473.

Para KONI pięknych, karecianych gniadych, z powodu wyjazdu, są do sprzedania przy ulicy Krakow: Przedm: w domu Stanisławskiego, naprzeciw Sgo Krzyża Nr 405; dowiedzieć się u Juliana Służącego.

Dzisiaj rano ciepła stopni 10. Wczoraj w połud: 15. TEATR WIELKI. Jutro, 1szy raz *Dzemma di Werży*, przez Artystów włoskich. Nowa Dekoracja Most, JP. Saketego. Do rol głównych ubiory nowe.

Podpisana ma honor zawiadomić Szano: Publiczność, iż w przyszłą Sobotę, Niedziele, Poniedziałek i Wtorek, dane będą WIDOWISKA Sztuk Akrobacyjnych i Konnego Jeźdźzenia, na PRADZE, każdy raz z nowymi odmianami, urozmaicone stosownym Fajerwerkami. *Emilja Walter, z domu Beranek.*

Dzisiaj w Kawiarni w domu Grabowskiego przy ulicy Miodowej Nr 495, Panny Nowakowskie grać będą.

Dzisiaj w Kawiarni przy ul: Bielańskiej Nr 594 w domu Szulca, Panny Noires grać i śpiewać będą.

Dzisiaj w Kawiarni pod Nr 543 przy ul: Długiej, w domu Elerta, Panny Ensmann i Hildebrand grać będą.

Dzisiaj w Ogrodzie Czarnym, przy ulicy Czarnej, familja Bleier grać i śpiewać będzie.

Dzisiaj w Kawiarni w domu Boka przy ulicy Nowo-Senators.: TERCET z Czeskiej Pragi grać będzie.

Dzisiaj w Kawiarni przy ul: Nowe-Miasto pod znakiem Słonia, Panny Hessen grać i śpiewać będą; oraz będzie na Kolacja: Belsztyk, Kotlety ciel.: Pieczeń z sałatą, każda porcja po gr. 15, a Obiad z 5ciu potraw zł. 1.

Jutro w Ogrodzie Wiejskim przy ulicy Mokotowskiej, ORKIESTRA powiększona pod Dyr: JP. Kubełki, od godz: 5tej z połud., wykonywać będzie najnowsze dzieła muzyczne. Ogród będzie oświetlony. — Raków wyborowych, Szparagów i Kurcząt, przy rychłej usłudze, dostać będzie można za pomierną cenę.

Jutro Pod Karoczochem, od godz: 5tej z południa, ORKIESTRA pod Dyr: JP. Daneckiego grać będzie. Przytem niżej podobiany ma zaszczyt polecić się wszelkimi NOWALJAMI przy rychłej usłudze. *Dominik Martin.*

Jutro u Maiewskiego przy ul: Bednarskiej, na śniadanie: Chłodnik, Raki, Szparagi, Kurczeta, Wgórz, Sandacz, Szczupak, Karaś, Okon, Karp, Lin, ossem i smażony, Zupy rakowa i rumiana, Nalesniki, tc.